

Materiały do prowadzenia szkolnych
klubów konwersacyjnych języka polskiego

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Copyright© by Fundacja Centrum Badań Migracyjnych 2024

Autorka: Julia Karczevska

Grafika i skład: Martyna Marcinkowska

Koordinacja wydania: Anna Mieszala

Wydawca: Fundacja Centrum Badań Migracyjnych

Migrant Info Point

Al. Marcinkowskiego 11

61-827 Poznań

www.migrant.poznan.pl

FB: migrantinfopoint

instagram: migrantinfopoint

mail: office@migrant.poznan.pl

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

SZANOWNE NAUCZYCIELKI, SZANOWNI NAUCZYCIELE!

Niniejszą publikacją pragniemy zwrócić Waszą uwagę na fakt, że uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji/uchodźstwa potrzebują wsparcia językowego nie tylko w pierwszym roku nauki w polskiej szkole. Jeśli opanowali już język codziennej komunikacji, to nie oznacza, że nie potrzebują dalszej pomocy w doskonaleniu umiejętności posługiwania się językiem polskim. Zwłaszcza, że w działaniach produktywnych (do których należy m.in. mówienie w obcym języku) osiąga się zwykle później wyższe poziomy zaawansowania niż w działaniach receptywnych. Materiały, które prezentujemy, zostały zaprojektowane z myślą o uczniach i uczennicach szkół ponadpodstawowych i starszych klas szkół podstawowych.

Zestaw będzie pomocny w zorganizowaniu w Państwa szkole specyficznej formy wspierania uczniów i uczennic w ich rozwoju językowym - klubu konwersacyjnego. Może on być interesującą propozycją zajęć dodatkowych. Regularne spotkania w małych grupach pozwolą na rozwijanie kompetencji mówienia w bezpiecznym środowisku. Umiejętność uczestniczenia w dyskusji, dzielenie się osobistymi opiniami, sztuka argumentowania, precyzyjne wyrażanie myśli - tego wszystkiego możecie Państwo nauczyć uczniów i uczennice na tego typu zajęciach.

Dobór tematyki do zestawów nie jest przypadkowy. Chcemy wykorzystać okazję do wprowadzenia młodych ludzi w świat europejskich wartości - obywatelskich, społecznych i innych. Rozmowy prowadzone w ramach klubu mogą być okazją do ich poznania, refleksji nad nimi, konfrontacji tego, co uczniom i uczennicom już znane z tym, co dla nich nowe. Doskonalone umiejętności pozwolą na wzmocnienie uczniów i uczennic także w kontekście przygotowań do egzaminów zewnętrznych.

Nie jest to jednak materiał, na którym można pracować z uczniami i uczennicami dopiero rozpoczynającymi naukę języka polskiego. Przeznaczony jest dla tych, którzy ukończyli pierwszy rok nauki w polskiej szkole i nie są już na początkującym etapie znajomości języka.

Zestawy zostały ponumerowane, co sugeruje kolejność ich omawiania. Tematy w nich poruszane są podzielone na pięć kategorii. Jeśli jednak macie Państwo pomysł na inny porządek, nic nie stoi na przeszkodzie, by go zastosować.

Zanim jednak zaczniecie realizować zaproponowane treści, pierwsze 2-3 spotkania niech posłużą integracji osób tworzących klub. Poznajcie bliżej uczniów i uczennice, dowiedzcie się, co lubią, czym zajmują się w czasie wolnym, rozpoznajcie ich możliwości językowe. Rozważcie także możliwość przeplatania tematów zaproponowanych w tym materiale innymi, które uznacie za interesujące dla swojej grupy.

W 24 zestawach znajdziecie Państwo materiał opracowany w podobnej formule, lecz każdy z nich poświęcony jest innemu zagadnieniu. Rozpoczyna się cytatem, który jest okazją do zainicjowania rozmowy. W kolejnych fragmentach każdy zestaw zawiera listę przydatnych słówek i zwrotów, które warto przeczytać uczniom/uczennicom i upewnić się, że są przez nich rozumiane. Oni mogą zapisać znaczenie tych słów w swoim języku. Następnie pojawia się seria pytań, które prowadzący zadaje swoim uczniom i uczennicom oraz fraza, której mogą użyć, by konstruować swoje wypowiedzi. W ramach podsumowania proponujemy rundkę końcową, która polega na odpowiedzi na pytanie odnoszące się do refleksji na temat zrealizowanych zajęć. Dodatkowo w kilku zestawach (zestaw II, 13) zamieszczone zostały propozycje materiału graficznego, do którego można się odwołać w ramach omawianego tematu. Zachęcamy do stworzenia własnej listy materiałów graficznych związanych z pozostałymi tematami.

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Przed zajęciami przejrzyjcie Państwo listę słów i sprawdźcie, czy w prosty sposób potraficie wyjaśnić ich znaczenie. Przyjrzyjcie się też pytaniom zaproponowanym do rozmowy. Przygotujcie się do ich pogłębienia. Pomyślcie o przykładach, których możecie użyć, by przybliżyć uczniom/uczennicom potrzebne kwestie. Być może uznacie, że do danego tematu warto dodać jakieś pytania.

NA KONIEC KILKA WSKAZÓWEK:

1. Nie traktuj listy słów jako materiału, który uczniowie/uczennice powinni opanować pamięciowo. Zachęcaj raczej do ich używania w trakcie wypowiedzi.
2. Pamiętaj, by podczas zajęć poprawiać rażące błędy uczniów i uczennic, ale nie w trybie przerywania ich wypowiedzi. Poczekaj z korektą aż skończą mówić.
3. Nie poprawiaj wszystkich błędów, tylko te, które faktycznie zaburzają komunikację.
4. Zaplanuj wystarczająco dużo czasu na to, by każdy w grupie miał okazję do wypowiedzi, nawet jeśli nie potrafi tego zrobić szybko i sprawnie.
5. Pomagaj w budowaniu wypowiedzi, jeśli jest to uczniowi/uczennicy potrzebne np. podpowiadaj potrzebne wyrazy, rozpoczynaj zdanie, prosząc o jego dokończenie.
6. Zachęcaj, ale nie zmuszaj do mówienia - być może są w grupie osoby, które muszą się oswoić z nową sytuacją.
7. Zostaw uczniom i uczennicom przestrzeń do wyrażania ich zdania, opinii. Nie musisz się z nimi zgadzać, więc nie okazuj dezaprobaty (o ile wypowiedź nie narusza zasad współżycia społecznego).
8. Doceniając szczerść, zwracaj uwagę uczniów/uczennic na jasne strony życia, uświadamiaj im ich sprawczość, zachęcaj do działania.
9. Zwracaj uwagę na postępy językowe, które robią uczniowie/uczennice. Dostrzegaj je i uzmysławiaj im.
10. Zadbaj o to, by atmosfera na tych zajęciach była mniej formalna niż na lekcjach np. zagospodaruj przestrzeń w inny sposób - usiądźcie w kręgu, by móc się nawzajem widzieć.

Mamy nadzieję, że prowadzenie takiego klubu przyczyni się nie tylko do rozwoju językowego Waszych uczniów i uczennic, ale także będzie sprzyjać integracji młodych ludzi i skłaniać ich do refleksji na tematy ważne dla współczesności.

ŻYCZYMY SATYSFAKCJONUJĄCEJ PRACY!

Julia Karczevska i Zespół Migrant Info Point

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

SPIS TREŚCI

TU I TERAZ

- Zestaw 1: Unia Europejska
- Zestaw 2: Pokój
- Zestaw 3: Prawa człowieka
- Zestaw 4: Demokracja
- Zestaw 5: Obywatel/obywatelka i społeczeństwo

NASZ ŚWIAT

- Zestaw 6: Współczesny ideał piękna
- Zestaw 7: Sztuka i wolność słowa
- Zestaw 8: Internet i sztuczna inteligencja

MY, CZYLI KTO?

- Zestaw 9: Dyskryminacja i prawa mniejszości
- Zestaw 10: Niepełnosprawność
- Zestaw 11: Migracje
- Zestaw 12: Kolonizacja
- Zestaw 13: Mężczyźni i kobiety

JA I MOJE WYBORY

- Zestaw 14: Wolontariat
- Zestaw 15: Odpowiedzialne zakupy
- Zestaw 16: Walka z ubóstwem
- Zestaw 17: Ekologia
- Zestaw 18: Natura
- Zestaw 19: Zwierzęta
- Zestaw 20: Zdrowe odżywianie
- Zestaw 21: Zdrowie psychiczne
- Zestaw 22: Edukacja

NASZA PRZYSZŁOŚĆ

- Zestaw 23: Postęp
- Zestaw 24: Zrównoważony rozwój

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Zjednoczona w różnorodności. **MOTTO UNII EUROPEJSKIEJ**

- demokracja
- eurosceptycyzm
- poszanowanie ludzkiej godności
- prawa człowieka/mniejszości
- praworządność
- solidarność
- sprawiedliwość
- tolerancja
- wartości
- wolność
- wspólnota
- związek

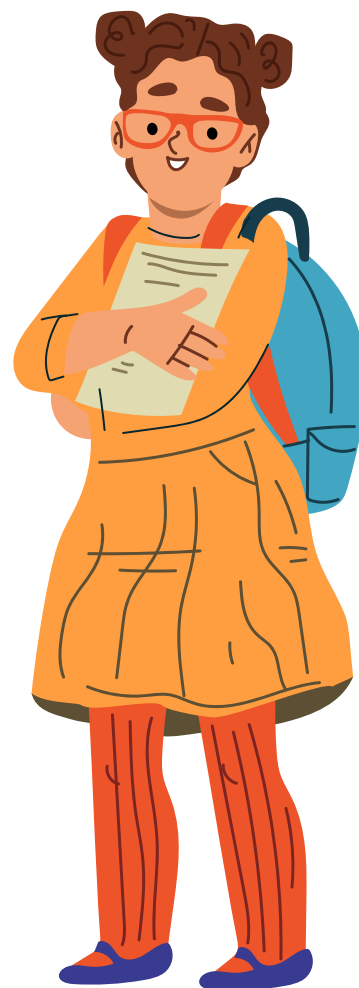
1. Z czym Ci się kojarzy Unia Europejska?
2. Który kraj Unii Europejskiej chciałbyś/chciałabyś najbardziej odwiedzić? Dlaczego?
3. Czy odczuwasz korzyści z tego, że mieszkasz teraz w kraju należącym do Unii Europejskiej? Jakież?
4. Czy Unia Europejska to udany projekt? Dlaczego?
5. Czy kraje Unii Europejskiej są dobrym miejscem do życia? Dlaczego?
6. Jakie wyzwania pojawiają się we współczesnym świecie dla jedności Unii Europejskiej?
7. Dlaczego niektórzy obywatele/obywatelki Unii Europejskiej są eurosceptykami? Czy zgadzasz się z nimi?
8. Czy ludzi mieszkających w Unii Europejskiej powinny łączyć te same wartości? Dlaczego?
9. Czy kraje wchodzące w skład Unii Europejskiej narażają się na ograniczenie swojej autonomii? Dlaczego?

1 UNIA EUROPEJSKA

10. W skład Unii Europejskiej wchodzi kraje, w których mówi się różnymi językami. Czy uważasz, że różnorodność językowa jest wartością, czy może niepotrzebną komplikacją?
11. Jakie są zalety i wady swobodnego przekraczania granic przez obywateli i obywatelki Unii Europejskiej?
12. Gdzie chcesz mieszkać w przyszłości? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że możesz podjąć decyzję o wprowadzeniu jednej zasady, która będzie obowiązywać w całej Unii Europejskiej. Co by to było?

Dziś poćwicz: Myślę, że...

Co na dzisiejszych zajęciach podobało Ci się najbardziej?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Nigdy nie było dobrej wojny i złego pokoju.

BENJAMIN FRANKLIN

- braterstwo
- dialog
- kompromis
- konflikt
- nacjonalizm
- naród
- niepodległość
- pacyfizm
- równość
- wojna
- współpraca
- zgoda

- I. Z czym Ci się kojarzy praca dyplomaty?
2. Jakie są zalety i wady rozwiązań opartych na kompromisie?
3. Czy w sytuacjach konfliktowych jesteś osobą, która chętnie idzie na kompromis? Dlaczego?
4. Czy ludzkość uczy się na swoich błędach?
5. Czy warto się uczyć historii? Dlaczego?
6. Dlaczego ludzie prowadzą wojny?
7. Czy ludzie mogą być z natury dobrzy czy źli? Dlaczego tak uważasz?
8. Czy spotkałeś/spotkałaś w życiu więcej ludzi dobrych czy złych?
9. Co musiałoby się stać, by na całym świecie zapanował pokój?
10. Czy pokój na świecie zależy tylko od polityków/polityczek? Dlaczego?
- II. Norweski Komitet Noblowski raz w roku przyznaje Pokojową Nagrodę Nobla. Czy myślisz, że przyczynia się to do osiągnięcia pokoju na świecie?

12. Czy uważasz, że masz możliwość aktywnego działania na rzecz pokoju? W jaki sposób?
13. Wyobraź sobie, że możesz wygłosić przemówienie do światowych polityków polityczek. Co chciałbyś/chciałabyś najważniejszego im przekazać?

Dzisiaj poćwicz: Uważam, że...

Co na dzisiejszych zajęciach najbardziej Cię zaskoczyło?

Bezprawie panuje wtedy, gdy prawa są złe albo gdy się ich nie słucha, albo gdy ich w ogóle nie ma.

PLATON

- bezpieczeństwo
- Deklaracja Praw Człowieka
- dyskryminacja
- jednostka
- niezbywalny
- norma
- Organizacja Narodów Zjednoczonych
- podstawowy
- przestrzeganie
- powszechny
- więzień polityczny
- wolność poglądów/słowa

1. Z czym Ci się kojarzy międzynarodowa organizacja Amnesty International?
2. We francuskiej Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela z 1789 r. napisano: *Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi*. Jak rozumiesz to zdanie?
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka została uchwalona w 1948 r. Jak myślisz, dlaczego właśnie wtedy uznano, że jest potrzebna?
4. Dlaczego prawa człowieka wciąż nie są przestrzegane we wszystkich krajach?
5. W jaki sposób ludzie angażują się w ochronę praw człowieka? Czy możesz podać przykłady takich osób, organizacji?
6. obrońcy praw człowieka narażają się czasami na represje np. więźniowie sumienia odbywają kary w więzieniach. Co myślisz o ich postawie?
7. Postęp cywilizacyjny sprzyja ochronie czy łamaniu praw człowieka? Dlaczego?
8. Czy prawa człowieka mogą się różnić w zależności od kraju i jego kultury? Dlaczego?

3 PRAWA CZŁOWIEKA

9. Czy można usprawiedliwić walkę o prawa człowieka, jeśli wiąże się ona z łamaniem prawa?
10. Czy uważasz, że prawa człowieka są ważniejsze od praw zwierząt? Dlaczego?
11. Czy uważasz, że w szkole poświęca się wystarczająco dużo czasu na edukację o prawach człowieka? Dlaczego?
12. 10 grudnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka. Czy uważasz, że takie obchody mają sens? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że możesz zdecydować o ustanowieniu międzynarodowego dnia poświęconego dowolnej idei. Co byś chciał/chciała, by ludzie celebrowali w tym dniu na całym świecie? Dlaczego?

Dziś poćwicz: Sądzę, że...

Co na dzisiejszych zajęciach najbardziej Cię ucieszyło?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Demokracja to najgorszy system, ale nie wymyślono nic lepszego.

WINSTON CHURCHILL

- głosować.....
- kandydować
- konserwatyzm
- liberalizm
- obowiązek
- polaryzacja
- prawo
- program wyborczy
- radykalizm.....
- większość
- władza
- wybory.....

1. Z czym Ci się kojarzy demokracja?
2. Czy każda decyzja ważna dla obywateli powinna być z nimi konsultowana? Dlaczego?
3. Czy urząd demokratyczny gwarantuje przestrzeganie praw człowieka?
4. Jakie są zalety i wady tego, że w demokracji władzę sprawują ci, którzy zostali wybrani przez większość?
5. W jaki sposób potrzeby ludzi reprezentujących różne mniejszości (np. narodowe, seksualne) mogą być brane pod uwagę w systemie demokratycznym?
6. W ostatnich latach w Europie wiele osób głosuje na populistów, czyli polityków, którzy np. w negatywny sposób wypowiadają się o społeczności LGBT+, feministkach, mniejszościach narodowych. Dlaczego ich programy są atrakcyjne dla niektórych obywateli/obywatelek?
7. W demokratycznych krajach obywatele/obywatelki mają dostęp do różnych źródeł informacji. Czy myślisz, że to jest ważne? Dlaczego?

8. Czy uważasz, że udział w demokratycznych wyborach to obowiązek, czy przywilej obywatela/obywatelki? Dlaczego?
9. Dużym zagrożeniem dla demokracji jest korupcja. Dlaczego?
10. W ostatnich latach popularne stają się coraz bardziej radykalne opinie. Coraz częściej ludzie widzą tylko to, co białe i czarne. Nie potrafią i nie chcą dyskutować, nie są zdolni do zmiany swoich poglądów, uwzględnienia argumentów drugiej strony. Dlaczego?
11. Czy szkoła działa w oparciu o zasady demokracji? Dlaczego?
12. Czy uważasz, że masz wpływ na funkcjonowanie szkoły? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że możesz dać uczniom i uczennicom większy wpływ na funkcjonowanie szkoły. Na co byś chciał/chciała, by uczniowie i uczennice mieli większy wpływ w szkole?

Dziś poćwicz: Według mnie...

Co na dzisiejszych zajęciach najbardziej Cię poruszyło?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

*Co nie jest pożyteczne dla roju i dla pszczoły
nie jest pożyteczne.*

MAREK AURELIUSZ

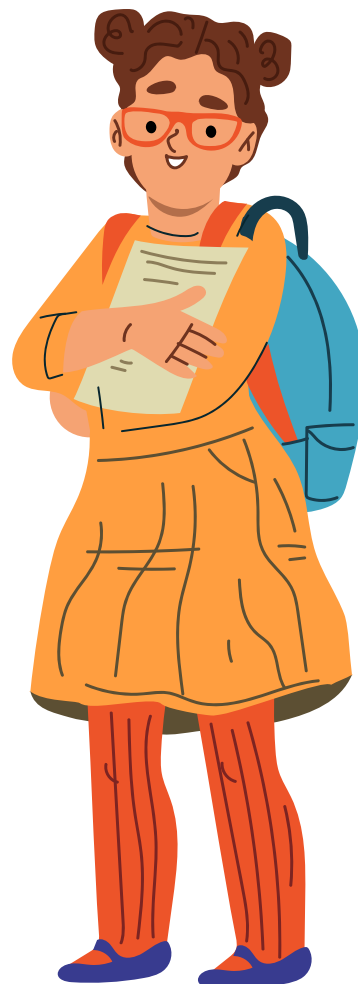
- manifestacja
- obywatel/obywatelka
- partycypacja
- patriotyzm lokalny
- podatki
- protest
- samorząd
- sąsiad/sąsiadka
- społeczeństwo
- społeczność lokalna
- sprawczość
- wspólnota

1. Z czym Ci się kojarzy patriotyzm lokalny?
2. Co to znaczy być świadomym obywatelem/obywatelką?
3. Czy osoba niepełnoletnia może być świadomym obywatelem/obywatelką?
W jaki sposób?
4. Czy zawsze można pogodzić dobro wspólne z dobrem jednostki? Dlaczego?
5. Czy interesujesz się polityką? Dlaczego?
6. Czy interesujesz się bieżącymi wydarzeniami? Dlaczego? Czy wiesz, co
wydarzyło się wczoraj na świecie?
7. Czy jako osoba dorosła masz zamiar głosować w wyborach? Dlaczego?
8. Jakie są zalety i wady tego, że w Polsce w wyborach mogą brać udział tylko
osoby pełnoletnie?

9. Dlaczego płacenie podatków jest ważne?
10. Czy interesujesz się działaniami samorządu szkolnego? Dlaczego?
11. Jakie relacje utrzymujesz ze swoimi sąsiadami? Czy uważasz, że relacje sąsiedzkie są ważne? Dlaczego?
12. W jakich lokalnych wydarzeniach bierzesz udział?
13. Wyobraź sobie, że możesz podjąć decyzję dotyczącą swojego osiedla/dzielnicy. Jaka by to była decyzja?

Dziś poćwicz: Z mojego punktu widzenia jest tak, że...

Co na dzisiejszych zajęciach najbardziej Cię zdziwiło?

Nie oceniaj książki po okładce.

POWIEDZENIE

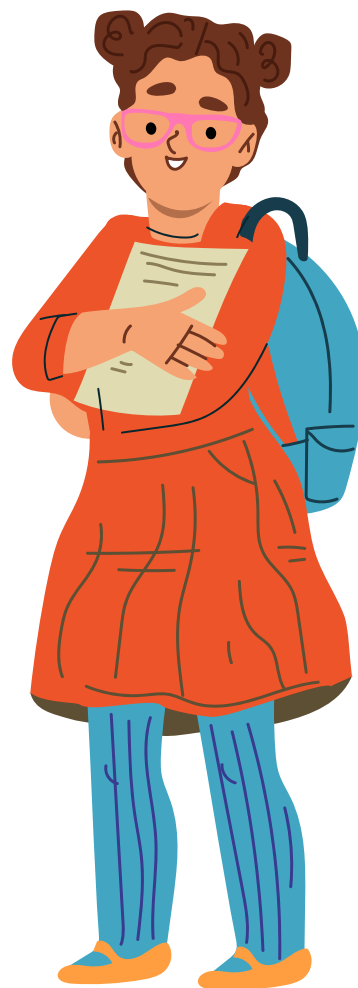
- chirurgia plastyczna
- cyfrowy retusz
- kompleksy
- młodość.....
- naturalne piękno
- reklama
- samoocena.....
- starość
- styl życia
- wstyd
- uzależnienie
- zmarszczki

1. Z czym Ci się kojarzy starość?
2. Czy osoba w podeszłym wieku może być piękna? Dlaczego?
3. Dlaczego niektóre osoby chcą wyglądać na młodsze niż są w rzeczywistości?
4. Co myślisz o retuszowaniu zdjęć w programach komputerowych w celu poprawienia swojego wyglądu?
5. Jakie są zalety i wady coraz większej dostępności chirurgii plastycznej?
6. Czy oczekiwania społeczne wobec wyglądu kobiet i mężczyzn różnią się? W jaki sposób? Dlaczego?
7. Współczesny modeling coraz częściej promuje akceptację swojego ciała. Karierę robi coraz więcej osób, które nie mają idealnego ciała. Co o tym myślisz?
8. Jaki wpływ ma świat celebrytów na młodych ludzi i ich sposób myślenia o własnym wyglądzie?
9. Jak bardzo we współczesnym świecie o sukcesie decyduje wygląd?

10. W jakim stopniu wygląd wpływa na relacje między nastolatkami? Jak bardzo jest on ważny wśród Twoich kolegów i koleżanek?
11. Czy jesteś osobą, która stara się dopasować do nowych trendów w wyglądzie/ubiorze, czy może ważniejsze są dla Ciebie oryginalność, indywidualny styl? Dlaczego?
12. Kogo uważasz za ikonę stylu? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że rozmawiasz z kolegą/koleżanką, który/która ma duże kompleksy z powodu swojego wyglądu. Jaką radę dasz takiej osobie?

Dziś poćwicz: Moim zdaniem...

Co na dzisiejszych zajęciach najbardziej Cię zainteresowało?

Sztuka czyści duszę z codziennej warstwy kurzu.

PABLO PICASSO

- abstrakcja
- arcydzieło
- cenzura
- ekspresja
- kreatywność
- mural
- niezależność
- piękno
- sztuka uliczna/zaangażowana
- talent
- twórczość
- wyobrażenia

1. Z czym Ci się kojarzy UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)?
2. Dlaczego ludzie od najdawniejszych czasów tworzą sztukę?
3. Jakie są zalety i wady bycia artystą?
4. Dlaczego jedną z najważniejszych wartości w sztuce jest wolność?
5. Dlaczego niedemokratyczne systemy często sięgają po cenzurę i walkę z artystami?
6. Jakie jest Twoje zdanie na temat sztuki ulicznej? Uważasz, że to wandalizm, czy pełnoprawne dzieła? Dlaczego?
7. Niektóre dzieła sztuki są określane jako arcydzieła. Co je wyróżnia?
8. Młodzi aktywiści walczący w obronie klimatu wyrażają swój protest m.in. poprzez oblewanie farbą słynnych dzieł malarskich. Czy uważasz, że jest to odpowiednia forma? Dlaczego?
9. Czy bardziej podoba Ci się malarstwo realistyczne, czy abstrakcyjne? Dlaczego?

10. Jaki rodzaj muzyki lubisz najbardziej? Dlaczego? Kto jest Twoim ulubionym twórcą/twórczynią? Dlaczego? Co czujesz, gdy słyszysz swojego ulubionego artystę/artystkę?
11. Czy uważasz, że każda osoba ma jakiś talent?
12. W czym Ty jesteś utalentowany/utalentowana? Czego inni mogliby się od Ciebie uczyć?
13. Wyobraź sobie, że masz okazję pozyskać jakiś talent artystyczny. Co byś wybrał wybrała? Dlaczego?

Dziś poćwicz: Zastanawiam się, czy ...

Co na dzisiejszych zajęciach najbardziej Cię zainspirowało?

Sukces w tworzeniu sztucznej inteligencji może być największym wydarzeniem w historii ludzkości.

Niestety może być również wydarzeniem ostatnim, chyba że nauczymy się, jak unikać ryzyka.

STEPHEN HAWKING

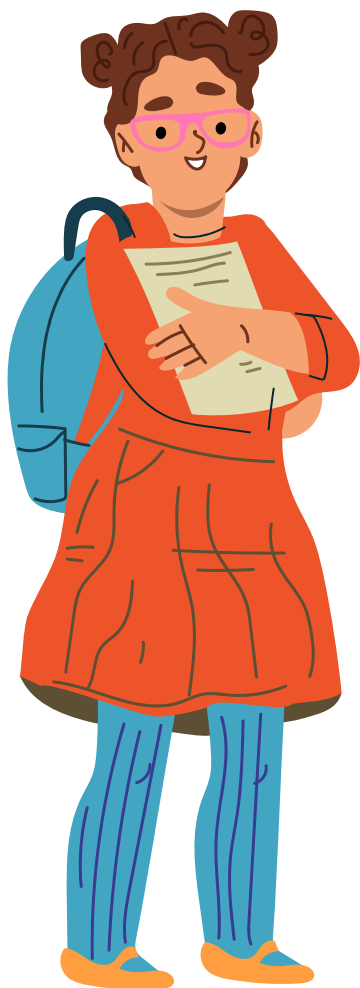
- cyberprzemoc
- dezinformacja
- innowacja
- inwigilacja
- krytyczne myślenie
- manipulacja
- narzędzie
- plagiat
- szkodliwe treści
- technologia
- weryfikacja
- zagrożenie

1. Z czym Ci się kojarzy sztuczna inteligencja?
2. Jakie są zalety i wady sztucznej inteligencji?
3. Czy sztuczna inteligencja może sprawić, że niektóre zawody przestaną istnieć? Dlaczego?
4. Czy korzystasz ze sztucznej inteligencji podczas nauki? Skąd wiesz, że otrzymujesz od niej prawdziwe informacje?
5. Czy podpisanie swoim nazwiskiem tekstu stworzonego przez sztuczną inteligencję (np. wypracowania, artykułu) jest oszustwem? Dlaczego?
6. W jakich źródłach można weryfikować pozyskane w sieci informacje?
7. Ile godzin dziennie spędzasz w internecie? Czy uważasz, że to dużo/moło/ w sam raz?
8. Jak się czujesz, gdy nie masz dostępu do internetu?

9. Czy współczesny świat mógłby funkcjonować bez internetu? Dlaczego?
10. Z jakich stron internetowych, kanałów korzystasz najczęściej? Dlaczego?
11. Czy komunikatory społeczne sprawiają, że masz lepsze relacje z ludźmi? Dlaczego?
12. Korzystając z sieci, jesteśmy narażeni na różne niebezpieczeństwa. Jakie? Jak można je ograniczyć?
13. Wyobraź sobie, że możesz zdecydować, że sztuczna inteligencja pomoże ludzkości rozwiązać jakiś problem. Do rozwiązania jakiego problemu byś ją wykorzystał/wykorzystała?

Dziś poćwicz: Zgadzam się z kolegą/koleżanką, ponieważ...

Co na dzisiejszych zajęciach było dla Ciebie najmniej interesujące?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

*Wiara w równość nie tylko chroni naszą cywilizację,
ale czyni nas ludźmi.*

LESZEK KOŁAKOWSKI

- ageizm
- asymilacja
- homofobia
- integracja
- mowa nienawiści
- negatywne nastawienie
- orientacja seksualna
- rasizm
- sprawiedliwe traktowanie
- uprzedzenia
- włączenie
- wykluczenie

1. Z czym Ci się kojarzy proces integracji?
2. Czy uważasz, że sprawiedliwość to sytuacja, w której wszyscy mają dostęp do tego samego wsparcia, czy może każdy ma dostęp do takiego wsparcia, jakiego potrzebuje?
3. Jakie grupy są szczególnie zagrożone dyskryminacją?
4. Czy uważasz, że obywatele innych państw powinni mieć prawo głosowania w wyborach w kraju, w którym mieszkają? Dlaczego?
5. W wielu krajach (m.in. w Polsce) prawo nie pozwala na zawieranie związków małżeńskich parom jedнопłciowym. Co sądzisz na ten temat?
6. Wiele osób w wieku 50+ ma problem ze znalezieniem pracy. Pracodawcy często preferują zatrudnianie młodszych osób. Co sądzisz na ten temat?
7. Jakie są zalety i wady możliwości umieszczania anonimowych komentarzy w internecie?
8. Dlaczego niektóre osoby praktykują w internecie mowę nienawiści np. wobec mniejszości seksualnych? Jak można z nią walczyć?

9 DYSKRYMINACJA I PRAWA MNIEJSZOŚCI

9. Czy zgłaszasz administratorom serwisów społecznościowych przykłady mowy nienawiści? Dlaczego?
10. Czy uważasz, że polskie społeczeństwo jest chętne do integracji z osobami pochodzącymi z innych krajów? Dlaczego?
11. Czy doświadczyłeś/doświadczyłaś dyskryminacji? Co pozwoliłoby uniknąć takiej sytuacji?
12. Jak przebiegał Twój proces integracji w nowej klasie/szkole? Co było w nim najtrudniejsze?
13. Wyobraź sobie, że do Twojej klasy dołącza nowa osoba. Jakiej rady, byś jej udzielił/udzieliła?

Dzisiaj poćwicz: Warto zwrócić uwagę na to, że...

Co na dzisiejszych zajęciach było dla Ciebie najciekawsze?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Każdy ma swoje Kilimandżaro

TYTUŁ KSIĄŻKI MAŁGORZATY WACH

- bariery architektoniczne
- dostępność
- dostosowanie
- marginalizacja.....
- niepełnosprawność ruchowa/intelektualna
- osoba z niepełnosprawnością
- potrzeby
- równość szans
- usprawnienia
- wrażliwość
- wsparcie
- zaburzenia psychiczne

1. Z czym Ci się kojarzy wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami?
2. Przez długi czas w Polsce używało się określenia “osoba niepełnosprawna”. Teraz preferowane jest określenie “osoba z niepełnosprawnością”. Co sądzisz o tej zmianie? Czy uważasz, że jest potrzebna?
3. Co pozwala osobom z niepełnosprawnościami w osiągnięciu samodzielności?
4. W jaki sposób technologia może przyczyniać się do zwiększenia dostępności osób z niepełnosprawnościami do udziału w życiu społecznym? Czy znasz przykłady takich rozwiązań?
5. Osoby z niepełnosprawnością mają utrudniony dostęp do rynku pracy. Dlaczego?
6. Jakie są zalety i wady pracy online w przypadku osób z niepełnosprawnościami?
7. Dlaczego niektórzy decydują się korzystać z miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami, chociaż nie są tymi osobami? Co myślisz o takim zachowaniu?
8. Dlaczego rywalizacja sportowa osób z niepełnosprawnościami nie cieszy się powszechnym zainteresowaniem?

10 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

9. Czy znasz jakieś przykłady filmów/ksiązek/gier, w których bohaterem jest osoba z niepełnosprawnością? Podaj tytuły. Czy jest ich dużo? Dlaczego?
10. W szkołach integracyjnych mogą się uczyć wszystkie dzieci, także te z niepełnosprawnościami. Jakie korzyści wynikają dla nich z tej sytuacji? Jakie korzyści przynosi ta sytuacja pozostałym dzieciom?
11. Czy w szkołach powinna być możliwość nauki języka migowego? Dlaczego?
12. Czy znasz jakąś osobę z niepełnosprawnością? Czy wiesz, z jakimi trudnościami mierzy się w codziennym życiu?
13. Wyobraź sobie, że jesteś osobą poruszającą się na wózku. Pomyśl o swojej codziennej drodze do szkoły. Czy napotkałbyś/napotkałabyś jakieś trudności? Co mogłoby być problemem w dotarciu do szkoły?

Dzisiaj poćwicz: Warto podkreślić, że...

Co na dzisiejszych zajęciach było dla Ciebie najbardziej pouczające?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Nie porzuca się domu, chyba że dom to paszcza rekina.

WARSAN SHIRE

- bezpieczeństwo
- humanitaryzm
- integracja
- islamofobia
- ksenofobia
- migrant/migrantka
- narażanie życia
- powody
- przyczyny
- różnorodność
- uchodźca/uchodźczyni
- wielokulturowość

1. Z czym Ci się kojarzy społeczeństwo wielokulturowe?
2. Dlaczego nie wszyscy są pozytywnie nastawieni do wizji społeczeństwa wielokulturowego?
3. Dlaczego ludzie decydują się na migrację do innego kraju?
4. Jaka jest różnica między migrantem/migrantką a uchodźcą/uchodźczynią?
5. Dlaczego zamożnym krajom zależy na kontrolowaniu migracji?
6. Jakie są zalety i wady zamieszkania w innym kraju?
7. Dlaczego, mieszkając w innym kraju, powinno się nauczyć języka tego kraju?
8. W jaki sposób, mieszkając w innym kraju, można pielęgnować ojczysty język i kulturę? Czy uważasz, że jest to ważne? Dlaczego?
9. Wiele osób, które osiągnęły sukces, ma swojej biografii doświadczenie migracji. Czy potrafisz podać przykłady takich osób?
10. Co było dla Ciebie najtrudniejsze w pierwszym roku nauki w polskiej szkole? Dlaczego?

11 MIGRACJE

11. Czy wśród Twoich znajomych jest więcej Polaków i Polek, czy osób z Twojego kraju? Dlaczego?
12. Czego nauczyło Cię doświadczenie zamieszkania w innym kraju?
13. Wyobraź sobie, że organizujesz działania integracyjne dla młodzieży z różnych krajów. Co byś zaplanował/zaplanowała?

Dziś poćwicz: Chcę zauważyć, że...

Co na dzisiejszych zajęciach było dla Ciebie najbardziej wartościowe?

Banksy *The Migrant Child*, Wenecja, fot. J. Karczewska

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Nikt nie rodzi się nienawidząc drugiego człowieka z powodu koloru jego skóry, pochodzenia lub wyznania.

NELSON MANDELA

- dziedzictwo
- kolonie
- ludobójstwo
- niewolnictwo
- Pierwsze Narody
- podbój
- postkolonializm
- potomkowie
- przodkowie
- rdzenni mieszkańcy
- tożsamość
- wyzysk

1. Z czym Ci się kojarzy słowo *tożsamość*?
2. To, jak wygląda i funkcjonuje współczesny świat, ma swoje źródło w historii kolonizacji. Przypomnij sobie mapę świata. Gdzie widać skutki kolonizacji?
3. Żeby skutecznie walczyć z dyskryminacją, trzeba wyrzucić z języka dyskryminujące określenia. Słowa *Murzyn*, *Eskimos* czy *Cygan* są nacechowane negatywnie i obraźliwe. Czy wiesz, w jaki sposób powinno się mówić, by nie używać języka dyskryminującego?
4. Większość najbogatszych krajów ma w swojej historii okresy kolonizacji. Czy uważasz, że dziś powinny one w jakiś sposób zrekompensować to krajom, które ucierpiały? Jak mogą to zrobić?
5. Czy historia kolonizacji powinna być nauczana w szkołach w większym zakresie? Dlaczego?
6. Czy osoby o białym kolorze skóry wciąż są w dzisiejszym świecie uprzywilejowane? Dlaczego?

7. Czy wiesz, czym zajmuje się ruch społeczny Black Lives Matter?
8. Współcześnie osoby wywodzące się z rdzennych społeczności wciąż bywają defaworyzowane, dyskryminowane np. na rynku pracy, w edukacji. Co można zrobić, by poprawić sytuację Afroamerykanów, Aborygenów, Inuitów?
9. Wybór Halle Bailey do głównej roli w filmie pt. „Mała syrenka” spotkał się z wieloma rasistowskimi komentarzami dotyczącymi jej koloru skóry. W jednym z wywiadów aktorka powiedziała: *To dla nas bardzo ważne, abyśmy widzieli naszych reprezentantów na różnych stanowiskach*. Czy uważasz, że takie decyzje powinny być częściej podejmowane przez reżyserów?
10. Czy znasz, jakieś przykłady filmów, które pokazują problem dyskryminacji ze względu na pochodzenie, kolor skóry? Podaj tytuły tych filmów.
11. Historia pokazuje, że jeśli jeden naród chce zdominować inną społeczność, to osiąga to m.in. poprzez niszczenie lokalnej kultury, tradycji i języka. Jak myślisz, dlaczego?
12. Czy to, skąd pochodzisz, kim byli Twoi przodkowie, jest dla Ciebie ważne? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że możesz cofnąć się w czasie i porozmawiać ze swoimi przodkami. O co byś ich zapytał/zapytała?

Dziś poćwicz: Jestem pewny/pewna, że...

Co na dzisiejszych zajęciach było dla Ciebie najbardziej interesujące?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Jestem feministą, ponieważ wiem, że nierówność płci czyni mnie samego gorszym i odziera także mnie z godności.

WIKTOR OSIATYŃSKI

- luka płacowa
- molestowanie seksualne
- parytet
- patriarchat
- płęć
- przemoc domowa
- przywileje
- role społeczne
- seksizm
- siostrzeństwo
- stereotypy płciowe/kulturowe
- wynagrodzenie

1. Z czym Ci się kojarzą stereotypowe role mężczyzn i kobiet?
2. Dlaczego niektóre dyscypliny sportowe uprawiane przez kobiety nie cieszą się takim samym zainteresowaniem, jak te uprawiane przez mężczyzn? Podaj kilka przykładów.
3. Czy znasz przykłady filmów/książek/gier, w których głównymi bohaterkami są kobiety/dziewczyny? Podaj kilka przykładów.
4. Czy uważasz, że kobiety nie powinny uprawiać wszystkich zawodów? Dlaczego?
5. Czy uważasz, że mężczyźni nie powinni uprawiać wszystkich zawodów? Dlaczego?
6. Dlaczego w zawodzie nauczyciela pracują głównie kobiety?
7. Dlaczego stwierdzenia typu *kobiety są gorszymi kierowcami niż mężczyźni* są niemądre?
8. Czy uważasz, że mężczyźni i kobiety powinni w równym stopniu dzielić się obowiązkami domowymi? Dlaczego?

9. Co myślisz o obchodzeniu w dzisiejszych czasach Dnia Kobiet? Czy celebrujesz ten dzień? Dlaczego?
10. Czy uważasz, że dziewczynki i chłopcy są wychowywani od najmłodszych lat w ten sam sposób? Dlaczego?
11. Czy uważasz, że dziewczynki i chłopcy są w szkole traktowani tak samo? Dlaczego?
12. Jakie są zalety i wady wprowadzenia parytetu płci do parlamentu?
13. Wyobraź sobie, że możesz spotkać się ze słynną kobietą. Z kim chciałbyś/chciałabyś najbardziej się spotkać? Dlaczego?

Dziś poćwicz: Jestem przekonany/przekonana, że...

Czego ciekawego dowiedziałeś się/dowiedziałas się na dzisiejszych zajęciach?

Mural w Rzymie, fot. J. Karczevska

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Bądź zmianą, którą pragniesz ujrzeć w świecie.
MAHATHMA GANDHI

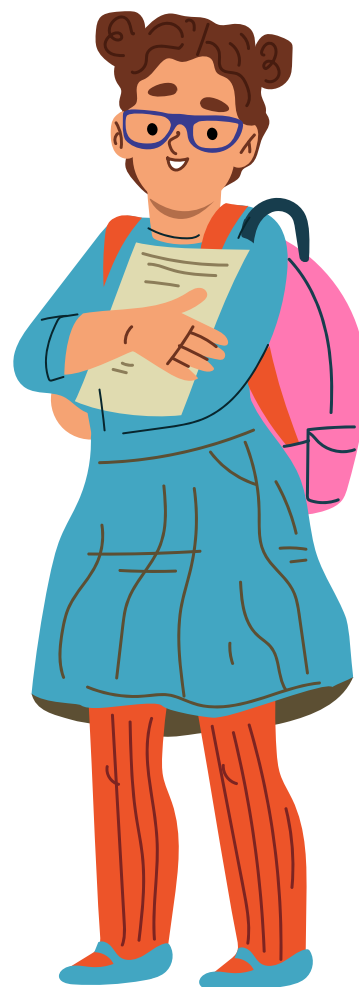
- angażować się
- bezinteresowność
- działalność charytatywna
- fundacja
- kryzys
- misja
- organizacja pozarządowa
- podatek
- pomoc potrzebującym
- stowarzyszenie
- wolontariusz/wolontariuszka
- zbiórka charytatywna

1. Z czym Ci się kojarzy wolontariat?
2. Dlaczego ludzie decydują się podejmować działania w ramach wolontariatu?
3. Czy wiesz, czym zajmuje się Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy?
4. Czy znasz jakieś organizacje pozarządowe, które działają w kraju, z którego pochodzisz? Jak się nazywają? Czym się zajmują?
5. Polki i Polacy mogą w zeznaniu podatkowym wskazać, na jaką organizację pożytku publicznego chcą przekazać 1,5% podatku. Gdy będziesz już odprowadzać podatki, jaki rodzaj organizacji będziesz wspierać? Dlaczego?
6. W internecie funkcjonują portale, które pomagają organizować zbiórki charytatywne. Dzięki nim można zbierać pieniądze na wybrany cel. W jakich sytuacjach ludzie organizują takie zbiórki?
7. Wolontariat jest doświadczeniem, które można wpisać do CV i życiorysu. Dlaczego taka informacja może być interesująca dla pracodawcy?
8. Jakie są zalety i wady zdobycia pierwszego doświadczenia zawodowego w formie wolontariatu?

9. Czy uważasz, że masz wpływ na to, by świat był lepszy? Dlaczego?
10. Czy miałeś/miałaś kiedyś okazję obserwować pracę wolontariuszy? Opisz to doświadczenie.
11. Czy pomogłeś kiedyś komuś bezinteresownie? Kto to był? Na czym polegała Twoja pomoc? Dlaczego się na to zdecydowałeś/zdecydowałaś?
12. Czy wiesz, w jaki sposób w szkole można zaangażować się w wolontariat? Czy bierzesz w nim udział? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że możesz mieć jedną supermoc. Co by to było? Jak wykorzystałbyś/wykorzystałabyś ją dla dobra innych?

Dziś poćwicz: Zgadzam się z twierdzeniem, że...

Czego nowego dowiedziałeś się/dowiedziałaś się na dzisiejszych zajęciach?

Syty głodnego nie zrozumie.

POWIEDZENIE

- bezdomność
- bezrobocie
- dobrobyt.....
- dostęp do wody pitnej.....
- głód
- kraje rozwinięte/rozwijające się
- miejsca pracy
- niedożywienie
- nierówności społeczne
- opieka zdrowotna
- podstawowe potrzeby
- ubóstwo

1. Z czym Ci się kojarzy dobrobyt?
2. Które kraje według Ciebie zapewniają swoim obywatelom dobrobyt? Wymień kilka przykładów. Czy w którymś z tych krajów chciałbyś/chciałabyś mieszkać? W którym?
3. Czy kraje rozwinięte powinny pomagać krajom rozwijającym się? Dlaczego? W jaki sposób mogą to robić?
4. Czy zamożni ludzie powinni dzielić się swoim majątkiem? Dlaczego?
5. Czy znasz przykłady zamożnych osób, które angażują się w pomoc potrzebującym? Podaj kilka przykładów.
6. Czy wystarczy mieć pieniądze, żeby być szczęśliwym?
7. Czym są podstawowe potrzeby człowieka?
8. Czy uważasz, że istnieje związek między dostępem do edukacji a poziomem życia? Dlaczego?
9. Czy zgadzasz się z twierdzeniem, że mieszkanie to prawo, a nie towar?
10. Dlaczego niektórzy ludzie nie pracują? Jakie mogą być tego przyczyny?

11. Niektóre osoby decydują się pracować „na czarno”. Dlaczego to robią? Czy wiesz, dlaczego to niebezpieczna praktyka? Z jakich powodów nie powinno się tego robić?
12. Jakie są zalety i wady prowadzenia własnej firmy?
13. Wyobraź sobie, że możesz otworzyć własną firmę. Czym by się ona zajmowała? Dlaczego?

Dzisiaj poćwicz: Uważam, że kolega/koleżanka ma rację.

Czego zaskakującego dowiedziałeś się/dowiedziałaś się na dzisiejszych zajęciach?

Warto być uczciwym, choć nie zawsze się to opłaca. Opłaca się być nieuczciwym, ale nie warto.

WŁADYSŁAW BARTOSZEWSKI

- certyfikat
- konsument/konsumentka
- konsumpcjonizm
- marnowanie żywności
- nadmierna konsumpcja
- negatywny wpływ na środowisko
- praca przymusowa
- prawa pracownicze
- przyjazny dla środowiska
- rynek pracy
- warunki pracy
- zysk

1. Z czym Ci się kojarzy niewolnictwo? Czy myślisz, że we współczesnym świecie już ono nie występuje?
2. Co dla Ciebie oznacza określenie *godne wynagrodzenie*?
3. Czym są dla Ciebie dobre warunki pracy?
4. Co ma wpływ na cenę produktu?
5. Czy cena powinna być zawsze najważniejszym kryterium decyzji o zakupie? Co jeszcze bierzesz pod uwagę, zanim zdecydujesz się na zakup?
6. Czy zanim coś kupisz, czytasz opisy produktów na etykietach?
7. Czy zdarz Ci się, że kupujesz coś, czego tak naprawdę nie potrzebujesz?
8. Czy zastanawiałeś/zastanawiałaś się kiedyś, w jaki sposób produkowane są ubrania, które kupujesz?
9. Jakie są zalety i wady kupowania używanych ubrań?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

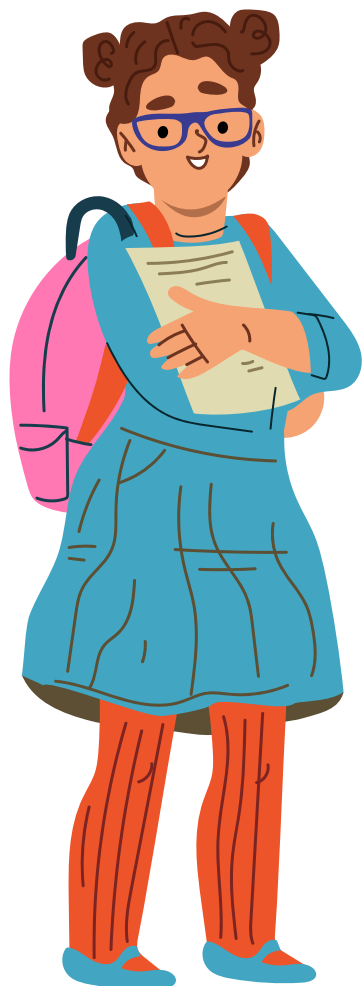
Realizator:

10. Czy ograniczasz kupowanie produktów wykonanych z plastiku? Dlaczego?
11. Dlaczego dla świata lepsze jest byś, jadł/jadła marchewkę niż awokado?
12. Co można zrobić z niewykorzystaną żywnością, żeby się nie zmarnowała?
13. Wyobraź sobie, że na zawsze możesz obniżyć o połowę cenę jakiegoś produktu. Co by to było? Dlaczego?

Dziś poćwicz: Nie jestem pewny/pewna czy kolega/koleżanka ma rację.

Czego ważnego dowiedziałeś się/dowiedziałas się na dzisiejszych zajęciach?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

*Jeśli jestem sam w lesie, nie może mnie spotkać żadna podłość,
nie mogę usłyszeć kłamstwa ani świstu bata.*

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI

- aktywista/aktywistka
- energooszczędność
- globalne ocieplenie
- klęska żywiołowa
- mikroplastik
- ochrona środowiska
- odnawialne źródła energii
- paliwa kopalne
- recykling
- ślad węglowy/wodny
- transport publiczny
- zmiany klimatyczne

- I. Z czym Ci się kojarzy międzynarodowa organizacja Greenpeace?
2. W jaki sposób ludzie mogą aktywnie włączać się w ochronę środowiska?
3. Czy akcje sprzątania świata mają sens? Dlaczego? Czy bierzesz w nich udział?
4. Czy w Polsce w wystarczający sposób dba się o ekologię?
5. Jakie swoje zachowania możesz uznać za proekologiczne?
6. Jakie nieekologiczne zachowania zauważasz u innych osób? Co można z tym zrobić?
7. Czy odczułeś/odczułaś w ostatnich latach zmiany klimatu? Jakie?
8. Co myślisz na temat likwidacji plastikowych produktów jednorazowego użytku? Dlaczego?
9. Czy nasilenie ruchu turystycznego ma wpływ na środowisko? Dlaczego?
10. Jakie są zalety i wady korzystania z transportu publicznego?
- II. Dlaczego kwestia zmian klimatycznych interesuje młodych ludzi?

12. Czy uważasz, że w szkole wystarczająco dużo czasu poświęca się edukacji ekologicznej? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że budujesz dom. Jakie rozwiązania proekologiczne chciałbyś/chciałabyś do niego wprowadzić?

Dziś poćwicz: Nie jestem przekonany/przekonana czy kolega/koleżanka ma rację.

Czego przydatnego dowiedziałeś się/dowiedziałaś się na dzisiejszych zajęciach?

Boję się o ludzi, którzy doświadczą tego, co będzie się działo przez kolejne dziesięćdziesiąt lat, jeśli nie zmienimy swojego postępowania. Z najnowszych badań wynika, że przyroda jest na skraju zagłady.

DAVID ATTENBOROUGH

- aktywny wypoczynek
- biwak
- dzika przyroda
- ekoturystyka
- kondycja fizyczna
- odgłosy przyrody
- odpoczynek
- poprawa nastroju
- roślinność
- równowaga
- świeże powietrze
- uprawa kwiatów/ziół/warzyw

1. Czym jest dla Ciebie relaks?
2. Czy w codziennym życiu zwracasz uwagę na otaczającą Cię przyrodę? Dlaczego?
3. Czy często przebywasz na świeżym powietrzu? Czy sprawia Ci to przyjemność?
4. Kiedy ostatnio siedziałeś/siedziałaś w parku na ławce i obserwowałeś/obserwowałaś otoczenie?
5. Czy ludzie potrafią żyć w zgodzie z naturą?
6. Jakie są zalety i wady mieszkania na wsi? Jakie są zalety i wady mieszkania w mieście?
7. Jak często masz okazję do spacerów w lesie?
8. Czy byłeś/byłaś kiedyś na grzybach? Czy znasz się na grzybach? Czy lubisz je jeść?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

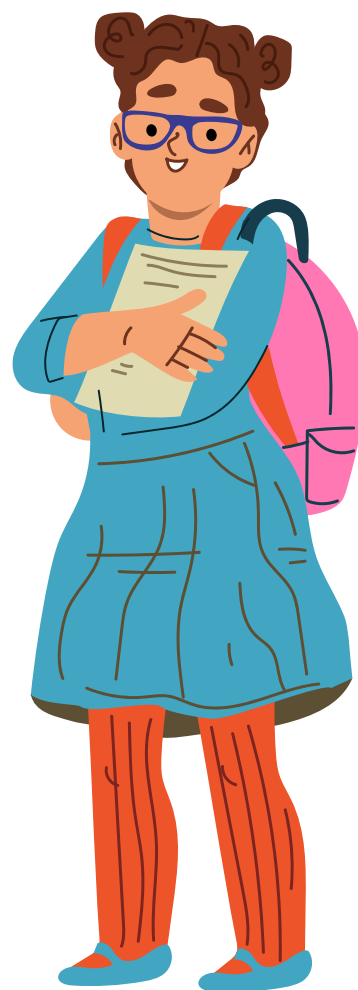
Realizator:

9. Czy masz w swoim pokoju jakieś rośliny? Jakiej? Jak o nie dbasz?
10. Czy lubisz kontakt ze zwierzętami? Dlaczego?
11. Czy masz w domu jakieś zwierzę? Jakiej? Jak o nie dbasz?
12. Czy wiesz, dlaczego dokarmianie ptaków może być dla nich zagrożeniem? Czy masz zwyczaj dokarmiania ptaków zimą?
13. Wyobraź sobie, że możesz zdecydować o tym, dokąd pojedziesz na wakacje. Wybierzesz góry, jezioro, morze czy jakieś inne miejsce? Dlaczego?

Dziś poćwicz: Nie zgadzam się z opinią kolegi/koleżanki, ponieważ...

Czego inspirującego dowiedziałeś się/dowiedziałaś się na dzisiejszych zajęciach?

Szympansy, goryle i orangutany żyją setki tysięcy lat w swoim lesie, wiodąc fantastyczne życie, nigdy nie przepętliając, nigdy nie niszcząc lasu. Powiedziałabym, że pozostając w harmonii ze środowiskiem, zwierzęta te odniosły większy sukces niż my.

JANE GOODALL

- bioróżnorodność
- cyrk
- gatunki zagrożone wyginięciem
- hodowla przemysłowa
- kłusownictwo
- myślistwo
- ogród zoologiczny
- polowanie
- rozmnażanie
- schronisko dla zwierząt
- sterylizacja
- zwierzęta rasowe

1. Z czym Ci się kojarzy ogród zoologiczny?
2. Jakie są zalety i wady trzymania zwierząt w ogrodach zoologicznych?
3. Czy w dzisiejszych czasach są potrzebne ogrody zoologiczne? Dlaczego?
4. Czy zwierzęta mają swoje prawa?
5. Czy eksperymenty na zwierzętach są usprawiedliwione, jeśli mają służyć dobru człowieka? Dlaczego?
6. Dlaczego w terapii wykorzystuje się kontakt ze zwierzętami (zooterapia)?
7. Czy ludzie mają prawo hodować zwierzęta w celu pozyskiwania mięsa? Dlaczego?

8. Jakie zwierzęta żyją dziko w kraju, z którego pochodzisz? Które z tych gatunków są zagrożone?
9. Czy w kraju, z którego pochodzisz popularne są polowania? Czy człowiek ma prawo polować na zwierzęta? Dlaczego?
10. Czy w kraju, z którego pochodzisz popularna jest kultura cyrkowa? Czy zwierzęta powinny występować w cyrku? Dlaczego?
11. Czy należysz do osób, które bardziej lubią koty czy psy? Dlaczego?
12. Czy zgodzisz się ze stwierdzeniem, że dobrego człowieka można poznać po tym, jak traktuje zwierzęta?
13. Wyobraź sobie, że możesz mieć psa/kota. Czy zdecydujesz się kupić go z hodowli, czy możesz adoptujesz go ze schroniska dla zwierząt? Dlaczego?

Dziś poćwicz: Nie mogę się zgodzić z tym twierdzeniem, ponieważ...

Te zajęcia były ciekawe, ponieważ...

Jesteś tym, co jesz.

POWIEDZENIE

- anoreksja
- bulimia
- dieta śródziemnomorska
- dietetyk/dietetyczka
- długowieczność
- nawodnienie
- pestycydy
- produkty pełnoziarniste
- rolnictwo
- wegetarianizm
- zaburzenia odżywiania
- żywność przetworzona/sezonowa

- I. Z czym Ci się kojarzy jedzenie fast foodów?
2. We Włoszech i w Grecji znajdują się dwie z pięciu tzw. Niebieskich stref. To miejsca, gdzie żyje najwięcej stulatków. Badania pokazują, że dieta ma wpływ na ich długowieczność. Dlaczego?
3. Czy zdrowe odżywianie wystarczy, żeby być zdrowym?
4. Jak można zachęcić dzieci do zdrowego jedzenia?
5. Dlaczego produkty ekologiczne są zwykle droższe od innych?
6. Czy kupując produkty spożywcze, sprawdzasz ich skład? Dlaczego?
7. Jakie są najbardziej niezdrowe produkty, które często jesz?
8. Co chciałbyś/chciałabyś przestać jeść?
9. Jakich niezdrowych produktów nigdy nie jesz?
10. Jakie napoje najczęściej spożywasz? Dlaczego?
- II. Czy masz zwyczaj jedzenia zdrowych przekąsek? Jakich?

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

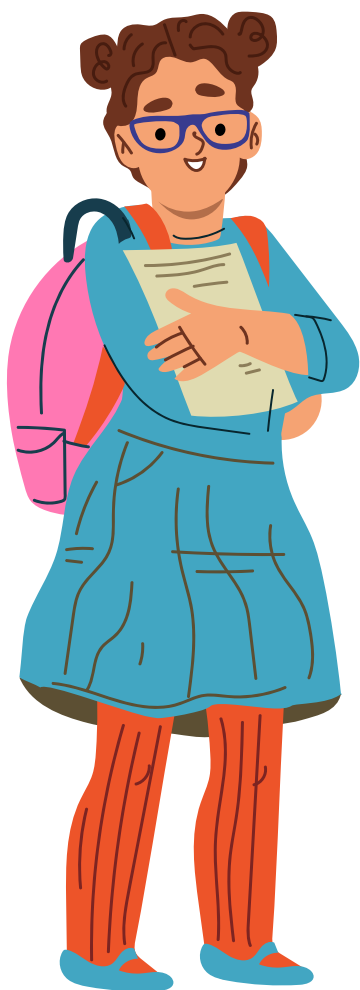
Realizator:

12. Jakie są zalety i wady stosowania specjalnych restrykcyjnych diet?
13. Wyobraź sobie, że masz przydomowy ogródek, w którym możesz hodować własne owoce i warzywa? Co by tam rosło?

Dziś poćwicz: Wydaje mi się, że...

Te zajęcia były wyjątkowe, ponieważ...

Sfinansowane przez:

Za pośrednictwem:

Realizator:

Szczęście to być w zgodzie ze sobą.
JEAN JACQUES ROUSSEAU

- depresja
- huśtawka nastrojów
- lęk
- obniżenie nastroju
- odporność
- okres dojrzewania
- samoakceptacja
- samobójstwo
- samookaleczenie
- samopoczucie
- stres
- trudności

1. Z czym Ci się kojarzy szczęście?
2. Czy uważasz, że pieniądze gwarantują szczęście?
3. Czy szkoła jest miejscem, w którym czujesz się szczęśliwy/szczęśliwa? Dlaczego?
4. Co uszczęśliwia Twoich znajomych?
5. Co Cię stresuje? Jakie masz sposoby na radzenie sobie ze stresem? Czy uważasz, że jesteś osobą odporną na stres?
6. Ile godzin przeznaczasz na sen w dni powszednie, a ile w weekend? Czy uważasz, że ma to wpływ na to, jak się czujesz?
7. Czy znasz jakieś skuteczne sposoby na szybkie zaśnięcie?
8. Jakie są zalety i wady ciągłego pozostawania online?
9. Czy to, co oglądasz w internecie, ma wpływ na to, jak się czujesz? Czy ten wpływ jest zawsze pozytywny?
10. Młodzi ludzie są narażeni w swoich kontaktach online na hejt. Czy obserwujesz to zjawisko w internecie? Czy wiesz, w jaki sposób można na nie reagować?

11. Kto jest osobą, którą prosisz o pomoc w rozwiązaniu problemów?
12. Czy wiesz, gdzie można szukać pomocy, gdy ktoś czuje się psychicznie źle, ma myśli samobójcze?
13. Wyobraź sobie, że przez kilka dni nie masz dostępu do internetu, komputera, telefonu. Co byś wtedy robił/robiła?

Dziś poćwicz: Być może jest tak, że...

Te zajęcia były potrzebne, ponieważ...

Wykorzystaj czas na doskonalenie się poprzez czytanie dzieł innych ludzi, aby łatwo osiągnąć to, na co oni ciężko pracowali.

SOKRATES

- analfabetyzm
- awans społeczny
- kompetencje miękkie
- kształcenie zawodowe
- kwalifikacje
- mocne/słabe strony
- przedmioty ścisłe
- systematyczność
- talent
- umiejętności
- wiedza
- zawody przyszłości

1. Z czym Ci się kojarzy określenie *człowiek sukcesu*?
2. Czy dobre wykształcenie gwarantuje w życiu sukces? Dlaczego?
3. Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że człowiek uczy się przez całe życie?
4. Czy lubisz się uczyć? Dlaczego?
5. Czego najbardziej lubisz się uczyć? Dlaczego?
6. Gdybyś mógł/mogła wprowadzić nowy przedmiot do nauki w szkole, co by to było? Dlaczego?
7. Jakie cele chcesz osiągnąć w tym roku szkolnym? Co robisz, by tak się stało?
8. Czy matura i inne egzaminy są potrzebne? Dlaczego?
9. Jakie są zalety i wady edukacji w wersji online?
10. Jakie są Twoje sposoby na skuteczną naukę?

11. Jak dbasz o swoje miejsce do nauki?
12. Wyobraź sobie, że jesteś osobą, która bardzo dobrze Cię zna. Jakiej rady ta osoba mogłaby Ci udzielić na temat Twojej edukacji?
13. Jakie zadania lubisz robić na lekcji? Jakich zadań najbardziej nie lubisz?

Dziś poćwicz: Z jednej strony... Z drugiej strony...

Te zajęcia były emocjonujące, ponieważ...

Ci, którzy są wystarczająco szaleni, by myśleć, że są w stanie zmienić świat, są tymi, którzy go zmieniają.

STEVE JOBS

- badacz/badaczka
- dylemat
- efektywność
- innowacja
- naukowiec/naukowczyni
- nowoczesność
- poziom życia
- rozwój
- skutek
- wynalazek
- wyniki badań
- wzrost gospodarczy

1. Z czym Ci się kojarzy praca naukowca/naukowczyni?
2. Czy postęp przyniósł ludzkości szczęście? Dlaczego?
3. Książki, filmy, gry komputerowe z gatunku science-fiction pokazują wizje przyszłości. Czy lubisz tego typu rozrywkę? Dlaczego?
4. Okres pandemii pokazał, że nie wszyscy ludzie wierzą nauce. Dlaczego?
5. Jakie skutki może przynieść ludzkości rozwój podróży kosmicznych?
6. Gdyby dziś na Ziemi wylądowali Marsjanie, co pomyśleliby o ludziach?
7. Jakie są zalety i wady robotyzacji pracy?
8. Czy w imię postępu człowiek ma prawo do każdego działania?
9. Czy rozwój technologiczny wpływa na relacje międzyludzkie? W jaki sposób?
10. Co uważasz za największy wynalazek ludzkości w ostatnich latach? Dlaczego?

11. Jakiego wynalazku ludzkość najbardziej teraz potrzebuje? Dlaczego?
12. Jakiego wynalazku potrzebujesz teraz najbardziej w swoim życiu? Dlaczego?
13. Wyobraź sobie, że jesteś liderem projektu badawczego. Czego by ten projekt dotyczył? Co byś chciał/chciała odkryć, ulepszyć?

Dziś poćwicz: Wszystkie argumenty wskazują na to, że...

Te zajęcia były inspirujące, ponieważ...

Zrównoważony rozwój to taki rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

RAPORT ŚWIATOWEJ KOMISJI DS. ŚRODOWISKA I ROZWOJU, 1987 R.

- cel
- jakość życia
- katastrofa klimatyczna
- odpowiedzialność
- partnerstwo
- równowaga
- rybołówstwo
- solidarność międzypokoleniowa
- społeczność międzynarodowa
- woda pitna
- zrównoważona produkcja

1. Z czym Ci się kojarzy ONZ (Organizacja Narodów Zjednoczonych)?
2. ONZ wyznaczyła osiągnięcie 17 celów do 2030 r., które zagwarantują zrównoważony rozwój. Sprawdź w internecie, jakie to są cele. W jaki sposób możesz przyczynić się do ich osiągnięcia?
3. Czy jest możliwe, by wszystkie państwa na świecie dążyły do osiągnięcia tych samych celów? Dlaczego?
4. Co dla Ciebie oznacza wysoka jakość życia?
5. Kiedy myślisz o przyszłości naszej planety i ludzi, jesteś optymistą/optymistką czy raczej pesymistą/pesymistką? Dlaczego?
6. Czy obchodzi Cię to, jaką planetę zostawimy przyszłym pokoleniom? Dlaczego?
7. Jakie są zalety i wady ciągłego dążenia do rozwoju technologicznego?
8. Jakie błędy popełniła ludzkość w dążeniu do rozwoju? Które z nich można wciąż naprawić? Jak to zrobić?

9. Jak będzie wyglądał świat za 20 lat?
10. Jak chcesz, żeby wyglądał świat za 20 lat?
11. Czego oczekujesz od polityków i polityczek, podejmujących ważne dla świata decyzje?
12. Kiedy będziesz już mógł/mogła głosować w wyborach, jakie aspekty będą dla Ciebie najważniejsze podczas podejmowania decyzji o tym, na kogo oddać swój głos?
13. Wyobraź sobie, że możesz podjąć decyzję, by od jutra coś się zmieniło na całym świecie. Jaka by to była decyzja?

Dziś poćwicz: Wszystkie wypowiedzi potwierdzają, że...

Te zajęcia były ważne, ponieważ...

